

Parlamentul
Republicii Moldova

DY-8 nr. 272
28.10.19

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale

(nr.214 din 01.10.2019)

Direcția generală juridică a examinat proiectul Legii nr. 214 din 01 octombrie 2019 pentru modificarea Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului și prevederilor Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017 și expune următoarele:

Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Obiectul de reglementare al proiectului de lege sunt normele de modificare ale art.5 și art. 11 din Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003. Iar conform Notei informative la proiectul de lege, modificările propuse tind să *majoreze bugetele locale prin o nouă redistribuire a impozitelor achitate de persoanele fizice și juridice* și au ca scop fortificarea autonomiei financiare a autorităților publice locale prin majorarea veniturilor disponibile ale acestora.
3. În procesul examinării proiectului de lege, urmează a se ține cont de prevederile art. 131 alin.(4) din Constituție și ale art.58 din Regulamentul Parlamentului, care prevăd avizarea obligatorie a proiectului de act legislativ de către Guvern. Iar reieșind din Hotărârea Curții Constituționale nr. 29 din 22.05.2001 privind interpretarea prevederilor art. 131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, adoptarea proiectului este condiționată de existența unei acceptări exprese prealabile a Guvernului.
4. Fără a diminua necesitatea promovării proiectului respectiv, reținem

asupra necesității respectării următoarelor prevederi obligatorii stabilite de legislația în vigoare:

- potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.100/2017, expertiza anticorupție *este obligatorie* pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament;

- conform prevederilor art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului la proiectul de lege se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării proiectului de lege, *fundamentarea economico-financiară* necesară implementării normelor acestuia. Nota informativă nu conține informații privind calculele economico-financiare necesare în acest sens. Or, redistribuirea veniturilor bugetului de stat către bugetele unităților administrativ-teritoriale presupune nu doar un impact pozitiv asupra bugetelor unor unități administrativ-teritoriale menționate în textul proiectului de lege, dar și impactul (în sensul micșorării defalcărilor de la bugetul de stat) asupra bugetelor altor unități administrativ-teritoriale, opinia cărora va fi consultată în acest sens;

- potrivit, art.4 pct.6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1253-XIII din 16.07.1997), colectivitățile locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct. Iar în sensul art. 8 al Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, autoritățile administrației publice locale sînt consultate în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale;

- paralel, alin.(5) al art.3 din Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003, stabilesc expres că autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale. Concomitent, art.81 alin.(6) din Legea privind administrația publică locală nr.436/2006 prevede că orice modificare a legislației referitoare la funcționarea sistemului finanțelor publice locale *vor fi coordonate în mod obligatoriu* cu structurile reprezentative ale autorităților publice locale;

- complementar, raliem norma pct.5 art.9 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, potrivit căreia sprijinul colectivităților locale mai slabe din punct de vedere financiar necesită punerea în funcțiune de proceduri

de repartizare financiară justă sau de măsuri echivalente destinate a corija efectele repartiției inegale a resurselor potențiale de finanțare cât și a sarcinilor ce le revin.

5. Proiectul de lege prevede modificarea sistemului de relații interbugetare (dintre bugetul de stat și bugetele unităților administrativ-teritoriale) prin redistribuirea surselor de reglementare a veniturilor sistemului bugetar și intervine în reglementarea sistemului finanțelor publice ale statului.

6. În continuarea celor expuse mai sus, este important de reținut că, impozitul pe venit este un impozit de stat, iar veniturile acumulate în urma colectării impozitelor și taxelor de stat sunt surse de formare a bugetului de stat. Conform art.6 alin.(10) din Codul fiscal, impozitul pe venitul persoanelor fizice reprezintă sursa de reglementare a veniturilor sistemului bugetar. Iar potrivit art.7 alin.(5) din același Cod, pentru executarea prevederilor art.6 alin.(10), contribuabilii care au subdiviziuni și/sau obiecte impozabile calculează și sting prin achitare obligațiile fiscale aferente subdiviziunilor/obiectelor impozabile corespunzător locului amplasării acestora.

7. Relațional, determinarea mărimii procentuale a defalcărilor de la impozitul pe venit ține de competența statului și se stabilește conform documentelor de politici publice în domeniu, astfel se impune ca acesta să fie corelat cu politicile bugetar -fiscale promovate de către Guvern.

Prin urmare, sub aspect conceptual, proiectul de lege urmează a fi examinat doar prin prisma documentelor de politici publice și în contextul elaborării politicii bugetar-fiscale pe anii 2020-2021.

8. În altă ordine de idei, la elaborarea proiectelor de legi urmează să se țină cont de principiile legiferării stabilite la art.3 din Legea nr.100/2017 și anume a principiilor *stabilității și predictibilității* normelor juridice (art.5 din Legea nr.397/2003 fiind supus modificării prin legile de modificare a unor acte legislative nr.172/2018 și nr.288/2017).

9. Cu titlu de informare, enunțăm că în Parlament se află la examinare proiectele de lege nr. 62 din 11.06.2019 privind modificarea articolului 5 al Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale și nr.67 din 13.06.2019 pentru modificarea unor acte legislative, care prevede la art.II modificarea Legii nr.397/2003. Respectiv, în cazul acceptării proiectului de lege din punct de vedere conceptual, urmează a se ține cont de prevederile art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, care stabilesc că dacă sînt

înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

10. Subsidiar, menționăm, că potrivit informației de pe web site-ul oficial al Guvernului¹ Republicii Moldova, la momentul actual se află în curs de elaborare un proiect de lege supranumit "*Bugetul Solidarității*", care va presupune creșterea autonomiei financiare locale, prin majorarea până la 100% a cotei de impozite rămase la APL din impozitele pe venit a persoanelor fizice din localitățile rurale și creșterea până la 50% a aceleiași cote pentru orașe. În acest sens, reiterăm observația potrivit căreia problematica abordată în prezentul proiect de lege urmează a fi examinat în ansamblu prin prisma documentelor de politici publice promovate de Guvern.

Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional

La art.I:

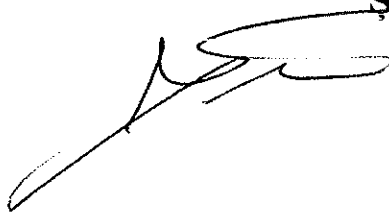
- sursa oficială de publicare a Legii nr.397/2003 urmează a fi indicată corect, astfel dat fiind faptul că Legea supusă modificării a fost republicată de două ori, se va indica ultima republicare, în felul următor: (*republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.384-395, art.612*).

La art.II:

- cu referință la norma alin.(1) în redacția propusă de autor, expunem că potrivit art. 56 alin.(2) din Legea nr. 100/2017, legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal și Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, precum și pentru legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și a legilor ce țin de politica fiscală, data intrării în vigoare trebuie să survină nu mai devreme de 6 luni de la data publicării legilor respective.

Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar referitor la oportunitatea examinării acestuia, menționăm că aceasta ține nemijlocit de competența Parlamentului.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

Ex.E.Dolință
Tel.: 820-554

¹ https://gov.md/ro/content/cresteri-salariale-pentru-bugetari-ajutoare-mai-mari-pentru-oamenii-cu-venituri-mici-si?fbclid=IwAR0n8DIpM6d065zjXENojSB1DkpUmT7MCFmyu2ubUrX8E_y5eFSa_V3T1Pw